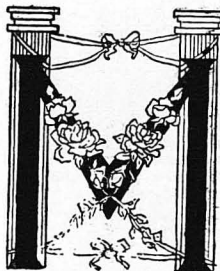

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΥΚΕΡ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΙΑ πόρτα έστρεψε έξω και συγχρόνως σφεδόν άκουσε τήν γαργαλιά του Πιστού στην αλλη γαργαλιά άσυνήθιστα, άγρια και φρεμασμένα.

Πώς πήδησε έξω απ' τή ξύλινη κίσσα των σκυλιών ο Πιστός ;

Και γιατί γαργάλε έτσι ;

"Όπως καταλαβαίναμε, τή σκυλιά ήταν πολύ έρεθισμένο και τρεμαγμένο συγχρόνως, άσιν ν' αντίκριζε κάτι τή φοβικόδες, τή άναρχιστικό.

Καταλαβαίναμε άκόμα καλά πώς δέν σκεπταν σ' ένα μέρος τής αλλής, μή στρωφούριζε δεξιά κι' άριστερά, ηιδούσε πάνω—κάτω, σάν νά κινούσε κάποιον και σάν νάφινγε μπρός σέ κάτι πού τόν φρέναζε απ' τόν τρούο.

Γινόταν μεγάλο κακό και θά ξενιούσαν όλοι από σπίτι. Έπρεπε νά τρέξουμε νά δοίμε τί τρέχει.

— Έμπρός, είπα στό Δημήτρη. Τό όλο μου έτοιμο. Έχουμε τή φιλιαχά μας, μιά φιλιαχά κι' ή Παναγιά ή Δέσποινα...

Κάνανε τή στανού μας και τρέξαμε στην αλλη.

Τά μάτια μας είχαν σπυρήσει στό σκατάδι και προλάβαμε νά τόν δοίμε. "Ήταν αυτός !... Αύτος, πάντα αυτός ο άμολότης ! "Α, τόν άδλιο, τή βδελύχο, τόν αντίχριστο !... Δέν πρόλαμα νά τόν οίξω. Ήταν καθάβλια στον τρούο και πήδησε άμέσως κάτω και χάρηκε μέσα στό σκατάδι. Δέν φόραγε τίποτε στό κεφάλι. Κι' ήν δέν κίνο λάθος, ήταν γυμνός. Είχε μονάχα ορχιμό έλατον τον έναν μαυρό μεσούδι, πού τούφτανε ως τή πόδια και πού άνέμεζε στον άέρα κι' έμοιαζε με δύο μαυρές φτεφούρες. Κάτω απ' τή μεσούδι αυτό δέν φόραγε τίποτε—τίποτε. Είδα —λέω— τή γυναιά τήν πόδια πού ξεχωρίζαν άσπρα, σάν τή μάμμορο πάνω στον τρούο...

Μόλις φτάσαμε, χάρησε έπάνω μας τή πύνο βλέμμα του πού και σάν φωτιά τής Κολιάσεως. Σήκωσε τή όπλο μου. Μά πρόλαμα και πήδησε απ' τή όλο μέρος τού τρούου, μουγκρίζοντας άγρια, σάν τή ζώο πού τή έρεθίζουν.

Ο Πιστός είχε σηκωθεί όρθος, είχε ατρήσει τή μηροστινά του πόδια στον τρούο και τόν γαργάλε λουσαμένα. Μόλις μιά είδε, έτρεξε κοντά μας. "Ήθε κι' έπαισε μπρός στά πόδια μου λαμνισαμένου, φτωχό ζώο !... Ή πρηνά τόν ήταν σηκωμένη και δυνατές ανατριχίλες τού τίνοντα τή κορμί. Ναι, ναι, ο Πιστός είχε ξέφυγε σκυλιά. Κι' είχε καταλάβει τί είδους τέρας είναι μπροστά του..."

"Έσκαβα και τόν χάιδερα, για νά τόν ημερώσω. Μά αυτός τανάτρησε έξω και όρθος κι' άρχισε νά ούρλιάζει λυπημένα. Θέληνα νά τόν κίνο νά σωπίσει. Μά δέν κατάφερα τίποτε. Τό σκυλιά ούρλιάζε, ούρλιάζε έπίμονα, σάν νά θηροποιεί με τή φωνή τού τούδοσε ο Θεός, για κάτι πού δέν τή μάντενε, για κάποια άνεπατόβουθη συμφορά.

Ο Δημήτρης γονάτισε πλάι τού και κούταζε μήν ήταν χυτημένος.

"Όχι. Ο τρωπακάρατος δέν είχε προφάσια νά τού κίνο κακό.

Τι είχε τότε ; Άνερχιστικά νά τόν διατάξω νά λουφάξει. Τόν φοβόρισα. Χτύπησα τή πόδι μου κάτω κι' όργη.

— Σσσς, σόπα... σόπα... Μά τή σκυλιά δέν έκανε. Είχε τή λόγο τού. Γνωσκόμενο πρής τή ξύλινη κίσσα, έσκουζε τόσο θρηνητικά, πού σούφινγε άνατριχίλα.

"Έσκαβα μιά ύποψία πέρασε απ' τή μυαλό μου. Κούταζε τή Δημιότρη κατάματα κι' ύστερα τή βλέμμα μου στρωφούριζε πρής τή κίσσα. Ο Δημήτρης έκανε τή ιδιο. Κι' άμέσως τραύλισε :

— Τά σκυλιά ; Πού είναι τή σκυλιά ; Γιατί δέν άκούγονται ;

"Έτρεξα πρής τή κίσσα.

Ο Πιστός πήδησε πλάι μου, γροιλίζοντας πένθημα.

Η πόρτα ήταν δλάνοιχτη.

Ο Δημήτρης πλησίασε και σήκωσε τή φωνάκι ψηλά. Και τότε ένα δογγητό λύπη και λίσσας μαζί βγήκε απ' τή σπήθη μας.

— Κατάρα !... Κατάρα !... Τ' άλλα πρής σκυλιά μου βρουκάνονταν έσκατωμένα πάνω στό άχυρο, με τή πόδια νεντομένα, άκίνητα. Τών δύο ή

γλώσσα κρέμεταν έξω μιά σπιθαμή. Τάχε πύζει. Τού τρίτου τούχε συντρίψει τή κρανιά, χτυπώντας τή πούξ ξέρε με τί...

Μονάχα ο Πιστός είχε γλυτώσει, ο Θεός ξέρε πός. Φαίνεται πός πρόφτασε και πήδησε έξω πριν άπόλσει έπάνω τού τή καταρμένα τή χέρια.

Καζόμορα σκυλιά !...

Τώρα καταλαβαίναμε από πού προέχονταν τή παράξενα κλίματα π' άκούσαμε. "Ήσαν απτά τή φτωγιά ζώα πού χαροπαλιέσανε, μέσα στις σιδερένιες τού χούφτες. Ήσαν τή στερνά τούς σκουζήματα, τήν ώρα πού τάτνιγε...

Ο Πατός είχε πάρει νά ούρλιάζει. Είχε σπαθεί στην πόρτα, με τήν ούρά άνάμεσα στα σκέλια του και κούταζε λυπημένα, κι' άνθρόπνη λίπη, μά τόν έπουάνομο Θεό, πούς σκουζομένους συντρίσους τού.

Η όργη κόχλαζε μέσα μου. Δέν ύπηχε πιά καμιά άμφιβόλια. Τό τέρας αυτό είχε σηκωθεί τήν έπαιλι. Θά μας άράνιζε άν δέν λαβαίναμε τή χυτηρότητα τή μέτρα μας.

Ο Δημήτρης ήταν άκόμα σκουζομένους.

Σήκωσε τή μάτια τού, με κούταζε και φούτρε σγά :

— Γιατί ; Γιατί τάτνιζε ;

Κούνησα με μανιά τή κεφάλι μου.

— Γιατί ; και τή ρωτάς ; Δέν τή μαντεύεις ;

— Όχι, άρέντη.

"Ήθελε νά τή βγάλή από τή μέση. Γιατί μωρζόνονταν τόν έρχομό τού και γαργάλε και τόν προδίδανε. Κατάλαβε τώρα ; Είχε καταθόνους αυτός. Είχε πονηρός, σάν τή διδάβολο. Κάτι μιάς τοιμάξ. Πρέπει νά τόν προλάβουμε. Κατάλαβε ;...

Ο Δημήτρης κούνησε τή κεφάλι τού.

— Καταλαβαίνω, έπε.

— Πρέπει λοιπόν νά πάμε νά τόν χυτησίουμε μέσα στη φωλιά τού.

— Στη φωλιά τού ;

— Ναι. Ξέρο πού βρίσκεται. Είς' ένας παμπάλιος πύργος, πάνω σ' έναν προμερό γρεμό. Τή νύχτα θά ήταν τρέλλια νά πλησιάσουμε εκεί. Μά τήν ήμερα, έζω άκουστά, πός τή τέρας αυτό είναι βυθισμένους σέ λίθβαγο. Θ' αράνησε πίσω τούς γιούς μου και θά ξεανήθουμε πρής—πρής. Θά βιάσουμε τ' άλωγο μας, θά πάρουμε ένα μονοτάτι πού ξέρο άνάμεσα στα βονιά και πριν τή μεσημέρι δάμαστε εκεί...

Ο Δημήτρης κούνησε ύπάκουο τή κεφάλι τού.

— Όπως θές, άρέντη. Διάταξέ με και θά σ' άκολουθήσω.

Τούφριξα με συγκίνηση τή χέρι.

— Έμπρός, τού είπα κατόπι. Πρέπει νά θάψουμε τή σκυλιά. Δέν πρέπει νά καταλάβή κανένας τίποτε. Θά βρούμε μιά δικαιολογία για τήν έξαφάνισή τούς.

"Άνοιξαμε ένα λάκκο στό κοντινό δάσος, ρίξαμε μέσα τή δύστοιχα ζώα και τή σκεπάσαμε καλά.

Τό σπίτι ήταν ήσυχο όταν γυρίσαμε. Όπότος έκανε ένα γύρο στις κάμαρες. Ή Άρλέττα κοιμόταν ήσυχη. Στο μαξιλάρι τής ήταν κρυφισμένο ένα φιλαχτό. Θά τής τούχε βάλε ασφαλώς ή γιαγιά τής...

Οι γιοι μου ήταν έπίσης βυθισμένοι στον ύπνο. Είχαν άκουμηλαί άμους, για κάθε ένδοχόμενο, πλάι στα κρεβάτια τούς τή ύπλο τούς.

Σκέφτηρα νά κρεμάσω ένα φιλαχτό και στό περιλαίμιό τού Πιστού. Ναι, ναι, δέν έπρεπε νά χύσω τή ποτό μου ζώο. Θά μού χρησίμευε πολύ στον άγώνα πού άρχιζα...

(Απ' τή "Ημερολόγιο τού Βλαδιμήρου Χάιντεβις").

Σ υ ν ε χ ε ι α. — Δέν κοιμήθηκα ούτε πρής όρες. Κι' όμως ο ύπνος μου ήταν τωραμένος. Άκούγα διαρκώς σκυλιά νά ούρλιάζουν, λίκουε νά ρυθίζονται, νυχτοπούλια νά κλαίνε και πεταγόμενοι άλαφραμένους...

Θέέ μου, αυτά τή χαροπούλια τής νύχτας !... Γιατί σκούζουν έτσι τή καταρμένα πονιά τού θανάτου ; Τι προμηνούν οι θήρηο τούς ;

Κάθονουα πάνω στη στέγη και κλαίνε, κλαίνε όλονυχτίς... Μά τώρα πιά χρειάζεται καρδιά. Όλα είναι έτοιμα. Τ' άλωγα κρεταρονό στο στανόλο. Μύλησα με τή γιαγιά, Ξηγηθήρα με τή παιδιά μου. Μόλις γλυκοχαράζει ή αλλη φεύγομε με τή Δημήτρη. Θά πάμε νά πολυηθώσουμε τή βρυκόλακα μέσα στό κάστρο τού. Ή σημερινή μέρα θάναυ ή

Ή Άρλέττα κοιμόταν ήσυχη.

ή από κρίση της ζωής μου. Δεν πρέπει να γυρίσω πίσω, χωρίς να κμάω τίποτε. Πρέπει να νικήσω. Θεέ μου, βοήθα με!... Δυνάμωσε την καρδιά μου, κάμε την άσφαλένα. "Αν δεν τον ξηνοτώσω, είμαστε χαμένοι..., χαμένοι. Αποσασμένοι από όλην, θα ρημάξει το σπίτι μου...

Σε σένα, Κύριε, στηρίζω όλες μου τις ελπίδες, σε σένα...
"Η γιαγιά που ξέρει πολλά πράγματα κ' είδαν πολλά τα μάτια της, κ' άκουσαν πολλά τ' αυτιά της, μωή ξήγησε πως πρέπει να φερθώ. Μόλις τον ξεπρωτώσω, δεν πρέπει να φοβηθώ, δεν πρέπει να γάσωμε καρδ. Ούτε το στανό μας να μη γασμερήσουμε να κάνουμε...

Αυτός θα μ'ς ζητήσει. Τα μάτια του θύνα κερφομένα επάνω μας άγρα. Τα δόντια του θα τρίζουν. Μα δεν θα μποή να σάλεψη. Γρήγορα—γρήγορα τότε θα του πρητήσουμε την καρδιά πέρα—πέρα με το σιδερένιο χοντρό σουβλί που θα κάμουμε μαζί μας. Θα βογγήξη. Θα μουτζώσει φρεστά. Μα έμεις τη δουλειά μας, χωρίς τρομάρα, χωρίς δισταμό. Καθώς θάξη το βρομερό που στόμα ανοιχτό και θα σιδηλάξη, θα του ρίξουμε μέσα ένα ποσάδι μωρό ψήζουλο από την άγια όσπα. Μόλις γίνει αυτό, θα βγάλη ένα σουξέμω μεγάλο, φοβερό, συνταρακτικό. Κ' άμείσος ύστερα ή δύναμις που Θεού θα κάνει το θάυμα της. Το τέρας, ο άμωπότης ζώνερος, θα σπάση και θα βροντήση σαν φωνάξω. Θα γίνει θρούφιλα. Θα σωράση γύρω—ό λόγια σε στάξη. "Ο άερας θα γείμω μωροδά θαεραυό. Μα δεν πρέπει να σαστισέ. "Έτσι λέει ή γιαγιά, κ' αυτή ξέρει. Πρέπει να μάσωμε τη στάξη του, μα φοβίτα πράγμα, και να τη ρίξουμε σε δυνατή φωτιά...

Αυτό ένε έλο. "Ας μ'ς βοηθήση ο Παντοδύναμος να νικήσουμε και να γλυτώσουμε την οικομένη από ένα άτακτο πνεύμα της Κολάσεως.

"Ακούω τά πουλά και σγαλοπυραυλάζον μεσα στις φιλολοσές. Είν' άκαμα σωτάρι, μα δε θ' άρρηγη να φέξη. "Ο άερας δυνάμωσε. Πρέπει να σηκωθώ. Πρέπει να φάγωμε πολύ πρωί, για να φάσωμε στον πόρο πριν το μεσημέρι...

"Ο Δημήτρης; θάξη ξητήσης, σεαφτόν. Μα όπαν κατέβηκα κάτω, δεν είδα φως στην κάμαρά του. Το παράθυρό του ήταν άνοιχτό. Και μ' έλο το σκοτάδι, μωή φάνεκε πως και το τζάμι δεν ήταν καλά κλεισμένο. Τι συνέβαινε τάχα; Αψηφάρα. Πήγα μπρός στην πόρτα της κάμαρας του και χτύπησα δυνατά.

Τσιουδιά...
Σεναχτύπησα. Χτύπησα δυνατά αυτή τη φορά, με τά χέρια και τά πόδια. "Επί τέλους άκουσα από μέσα το κρεβάτι να τρίζη. "Επειτα παρημάσε.

— Δημήτρη! φωνάξα.
"Ηρθε και μ' άνοιξε την πόρτα, μα φαινότανε σαν χαμένος. "Όταν μάλωσα άναγε τη λάμπα, είδα ότι το πρόσωπό του ήταν άλλαγμένο. "Εμοίσε με άνθρωπο που τον είχαν άρρωτίσει. Τον άφταξα άτ' τους όμους και τον κούνησα δυνατά, φωνάζοντας:
— Τι έχεις, επί τέλους; Μίλα... "Ορθός κοιμάσα;

Με κίτταξε με τά νυσταγμένα του μάτια και μω άπάντησε:
— Δεν ξέρω, άφέντη, δεν ξέρω... Νοιώθω το κεφάλι μου βαρύ, σαν ναίτα όνάδες κρασί. Κοιμήθηκα άσχημα...
"Έξωρα το μάτι του έπεσε στο τζάμι και ξερνιάστρα.

— Τι έχεις; ρώτησα.
— Ποός τ' άνοιξε αυτό;
— Δεν τ' άνοιξε εσύ;
— "Όχι, άφέντη...

"Άρχισα να ύποψιάζομαι τί είχε συμβεί. Θάχε ρθει πάλι. "Έκεινος, μα δεν πρόλαβε φανέται να κμάη τίποτε. "Όσοσο, δεν φανέωσα την ύποψη μου στον κρηνοφό. Τον συμβούλεψα να ρίξη κρού νερό στο κεφάλι του, να πή ένα ποτήρι κωνιάκ για να συνέρθη και ν' άρξηση να τομιάζεται...

— Φαίνεται, είπα, πως κωμόνιξε ο άερας το τζάμι τη νύχτα και κρηώσε. "Ας ένε όμως... Κάμε γρήγορα τώρα. Πρέπει να φύγωμε πριν βγύη ο ήλιος...

Σε μά ώρα είμαστε έτοιμοι.
Είχε άρχισε να γλυκοχαράξη.

Πήγα στην κάμαρα της γιαγιάς και την άποχαρήτησα:
— Μάνα, δώσε μου την εύχη σου. Δεν ξέρω αν ν' ά γυρίσω πίσω...

"Η γιαγιά άνασπώθησε στο κρεβάτι της και μω έλεε:
(Άκολούθει)

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Τ' ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

Τι κάνουν όσοι κληρονομούν μεγάλες περιουσίες. "Ο δάσκαλος που χωρίς άσημνη καλαμαρία στεύς μαθητάς του. Τό κατά με τη ζάχαρη και τό άσημνη σερίτσιο. Πενήντα ζευγάρια καπούτσια μονομάς. Πώς ένας έκαστεμυριόχως πεδανε άπό... άνέχεια! Τό λαμπρό άμάξι του τραπεζιτικού.

"Αν σ'ς φωτοίσαν τί θα κάνανε άν θ' νύνασσε έξωρα πλούσιο, άσφαλώς δεν θα ξέρατε τί ν' άπάντησατε άμείσος... Σ'ς παρηθεώμε λοιπόν παρακάτω τά παραδείγματα μερικόν άνθρώπων που έγιναν έξωρα πλούσιοι κληρονομώντας μεγάλες περιουσίες, για να ήθε πόσο παράδοξα πράγματα συμβαίνουν καμιά φορά στον κόσμο.

"Εδώ και λίγους μήνες, ένας δημοδόδατος μ'ς Αυστραλίας πολίτης κληρονόμησε έξωρα ένα σημαντικό ποσόν χρημάτων κ' έτο από φτωχός υπάλληλος που ήταν προηγουμένος, έγινε έκαστεμυριόχως.

"Η τύχη του όμως δεν τον έκανε ν' αλλάξη καθόλου τις συνήθειές του. "Έξακολούθησε να διδάσκη και να ζή στο σπίτι του έξωσο φτωχικά και οικονομικά, όπως και πριν. Τό μόνο που έκανε τώρα που είχε γίνει πλούσιος, ήταν ότι ελάσσε σε καθέναν από τους μαθητάς του από ένα άσημνη καλαμαρία και ο ίδιος αντίβλαξε την κονή φέγγα του ν' ένα κομψό μαστίγιο με άσημνη χειρούλι, με τό όποιο έδανε τους μαθητάς του... πολυτελώς!

"Επίσης και μια Λονδοζέα κωίρα, ή όποια κληρονόμησε από λίγους καρδ το ποσό των 70,000 άγγλικόν λιρών, δηλαδή 26,000,000 δραχμούν, δεν άλλαξε τον συνηθισμένο της τρόπο του ζην, παρά σ' ένα σημείο μονάχα: "Άρχισε δηλαδή να πίνη τό σάσι της με ζάχαρη και από άσημνη σααζέρα, ενώ ως τότε τό έκανε χωρίς ζάχαρη κ' από ποροελάνη σααζέρα!

Κατά τά τέλη του περασμένου αιώνας, ο γουαφές ενός διαηγόρου του Λονδίνου κληρονόμησε έξωρα δέκα χιλιάδες λίρες. Κι' αυτός όμως, μολονότι είχε γίνει πλούσιος, εξακολούθησε την εργασία του, δεν μαρτύρησε σε κανέναν απολύτως πως είχε κληρονομήσει μια τόσο μεγάλη κληρονομία και ζούσε άερθώς όπως και πρώτα, με μια μικρή διαφορά μονάχα: "Άρχισε δηλαδή να φοράει κομψότατα παπούτσια, καμωμένα στον καλύτερο παπουτίστο του Λονδίνου. Με τον καιρό, κατένησε ν' άγοράση πενήντα ζευγάρια παλουτσια μονομάς κ' ή πολυτέλης αυτή ύπόδησι έκανε φυσικά γελόια έντιμωσα, συγχωριμένη με τό ντύσμά του που ήταν φτωχικό κ' έλεεινό, όπως και τον καρδ που δεν ήταν πλούσιος.

"Ενας μικροεμπορος πάλι από την Κωνσταντινούπολη, κληρονόμησε από έτών 200,000 χρυσά μάρα. "Ο μικροεμπορος αυτός ήταν πάντοτε έξωρατικα οικονομός, αλλά από την ήμερα που έγινε πλούσιος, υπέβαλε τον έαυτό του σε φοβερές στερησεις, γιατί, όπως εδήλωσε, ήταν ύποχρεωμένος τώρα να πληρώνη μεγάλο φόρο εισοδήματος. Μολονότι δε οί φίλοι του προσπαθούσαν να τον πείσουν, ότι και με τους φόρους τό εισοδήμα του έφτανε για να ζήση πολυτελώς, εκείνος εξακολούθησε να περιορίζη σε τέτοιο σημείο τις δαπάνες του, ώστε ύστερα από λίγο καιρό πέθανε άτ' τις στερησεις.

Τέλος, ένας νεαρός τραπεζιτικός υπάλληλος κληρονόμησε από έτους από τον θείο του μια μεγάλη περιουσία. Αυτός, θέλοντας να έπαδείξη τά πλούτη του, άγόρασε ένα πολυτελές άμάξι, όρωα άλογα και έμισθωσε έναν άμαξά κ' έναν ύπηρέτη. Αυτή ήταν όμως ή μόνη πολυτέλεια που επέτρεπε στον έαυτό του. Κατά τ' άλλα, εξακολούθησε να ζή έξ ίσου φτωχικά, όπως και πριν, και δεν άφρασε καν ύψη την θέα του στην Τράπεζα, από την όποια έπαυσε τέσσερες χιλιάδες μάρα τον χρομό. Κάθε πρωί όμως πήγαινε στο γουαφείο του με τό μεγαλοπεπτεσάτο άμάξι του και ο λαός τον κατέβαινε και του άνοχε την πόρτα, έπισσε δε και τό βροδίνο το άμάξι πήγαινε και τον έπαυσε την όρα που έλλανε τό γουαφείο.

ΛΑΪΚΑ ΔΙΣΤΙΧΑ

Με πόνους έγεννήθηκα, με πόνους θα πεθάνω, κ' όσα χ'ω πάθει θα γουαφούν από μνήμα (μου επάνω).
"Εγώ είμαι κείνο τό πουλί όπου φωλιά δέν κωάνει, μέσα σπαός λόγγους περπατεί όσοπου να (πεδάνη).

